Ч. 203. Субота 21 (8) вересня 1907. Рік XVII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть роау	„	1·20
місячно . . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З соймових клюбів. — Справа угоди. — Гостина цісаря Вільгельма в Анґлії. — З Росиї.

На послїднім засїданю комісиї для виборчої реформи вибрано субкомітет задля предложеня краєвому Видїлови справи виборчої реформи. В склад того субкомітету увійшли посли: Єнджейович, Крамарчик, Лясковский, ґр. Стажнїньский, ґр. Тарновский, Урбаньский і ґр. Водзїцкий. Субкомітет уконституував ся вибираючи головою ґр. Водзїцкого а заступником єго ґр. Тарновского. Над предложенєм краєвого Видїлу переведено коротку дискусию інформацийну. Слїдуюче засїданє субкомітету відбуває ся нинї.

На нинї на годину 9 рано скликано соймові комісиї: буджетову і петицийну та субкомітет комісиї для виборчої реформи, вибраний для реформи реґуляміну нарад соймових на годину 4 по полудни. Комісия адміністрацийна покінчила вчера наради над ловецким законом. Трете читанє того закона відбуде ся на завтрішнім засїданю комісиї, супротив чого здаєть ся вже безсумнївним, що закон ловецкий увійде на дневний порядок сойму в найблизшім часї. — Комісия для реформ аґрарних приймила на вчерашнім засїданю справозданє пос. Пайґерта о внесеню п. Крамарчика в справі заведеня окремого податку на цїли покриваня елементарних шкід. — Клюб центра відбув вчера під проводом о. Пастора довше засїданє в справі соймової реформи виборчої. В нарадах взяли також участь з членів клюбу, належачих до ради державної посли: оо. Ганусяк і Менский та Добія і Фіяк. Наради були довірочні. Однако як зачувати клюб центра заявить ся рішучо против реформи опертої на национальнім катастрі.

П. Президент міністрів бар. Бек і п. міністер заграничних справ, бар. Еренталь були вчера на довших авдиєнциях у Цісаря. Ті авдиєнциї мали дотикати справи угодової. Die Zeit, обговорюючи оногдашну авдиєнцию ґр. Андрашого у Наслїдника престола подає деякі подробицї, з котрих виходить, що авдиєнция ґр. Андрашого у Наслїдника престола була желанєм Монарха. В ходї бо угодових переговорів порушено питанє, чи Угорщина не дала сь би наклонити до принятя услівій, ставлених австрийским правительством в заміну за принятє короною т. зв. конституцийних ґарантий. Монарх не хотів в тій справі сам рішати і тому домагав ся, аби ґр. Андраші предложив проєкт закона Наслїдникови престола до переглянення і осуду. Аж по авдиєнциї у Наслїдника престола, заявив Монарх ґр. Андрашому, що рішенє справи застерігає собі на час пізнїйший. — Neue fr. Presse довідує ся, що нові переговори угодові розпічнуть ся дня 1 жовтня. — В клюбі партиї независимости в Будапештї зібрало ся вчера вечером дуже богато осіб. Прибуло також кількох членів партиї народної яко гості. Міністер торговлї, Кошут появив ся о годинї 6 вечером; принято єго з одушевленєм. Міністер дві години розмавляв з членами партиї о угодї і звязаних з нею справах полїтичних. Члени партиї вислухали поглядів міністра з великою увагою і приймили їх з повним вдоволенєм до відомости.

Цісар Вільгельм II. наміряє в короткім часї удати ся до Льондона. Вчера на засїданю льондоньскої ради міскої, на котрій проводив льорд майор, принято внесенє о предложенє нїмецкому цісареви з нагоди єго побуту в Анґлії із сторони представительства міста просьби, аби приймив в ратуши привітну адресу. Дальше постановлено прикрасити улицї, котрими цісарска пара удасть ся до ратуша. По принятю в ратуши відбуде ся снїданє, під проводом нового льорда майора.

Петерсбурске „Слово" подає статистику жертв російскої революциї. За час $2^1/_2$ року від лютого 1905 до розвязаня другої думи дня

---

16)

Жебраки і жебрацтво.

Після Єнча, Полїяна і др. — написав К. Вербенко.

(Конець).

Щож єсть жебрацтво? — спитаймо тепер по всім тім, що доси говорило ся — і де та які єго причини. Історично дасть ся жебрацтво доказати вже в найдавнїйших часах, коли то люди дійшли вже були до якогось степеня культури і цивілізациї. Оно від тої пори тягне ся й дальше аж до наших часів а всї заходи, щоби єго, коли же не зовсім усунути то бодай значно зменшити, якось не доводять до цїли. А чому? Бо єсть то один із проявів в людскім житю, звязаний тїсно з натурою чоловіка.

Нема, здаєсь і сумнїву, що жебрацтво вийшло первістно із засади, яка містить ся в приповідцї: „Або дай, або видру". Доки люди жили ще в станї цілковитої некультурности, доти мало у них значінє право сильнїйшого, а кождий заспокоював свою потребу тим, що видирав другому то, чого єму було або дійстно потреба або чого єму забагало ся. Длятого то ще й нинї жебрацтво пробирає иноді такий самий первістний вид і длятого жебрак стає часто злодієм і розбишаком. Аж з поступом культури і цивілізациї право сильнїйшого в потребі перемінило ся в просьбу а рівночасно й благороднїйше чувство у цивілізованого чоловіка наказувало єму подїлити ся тим, що має, з другим, котрий о то просить.

Отже щож єсть жебрацтво в виду того? Єсть то заспокоюванє своєї потреби при помочи другого, котрого о то просить ся. В тім пониманю жебрацтво не було би анї нїчого злого анї погірдливого. Атже дитина, коли хоче їсти, або коли їй чого потреба, просить також і родичі або старші дають, бо знають, що она сама не в силї заспокоїти своєї потреби. Коли на хлїборобів впаде яке нещастє, то они — не виймаючи навіть властителїв більших посїлостий — просять о поміч державну. Урядники просять не лиш о позичку на свою платню, але й о підвисшенє платнї та о додаток на дорожню. Ба, нераз просять люди о такі річи, котрі поправдї до нічого не придали ся. А хиба не буває так, що дехто жебрає погайком о ордери? А на відворот: коли комусь даємо щось добровільно, отже якийсь дарунок, то робимо тим честь, хоч би то був кусник непотрібного металю в видї ордера. Коли перскі королї заїздили иноді до своїх підданих, отже робили їм честь своєю гостиною, то казали собі давати за то дарунки. Подібно робили й европейскі монархи в середновічних часах. Та ще й нинї прості люди уважають собі за честь, коли їм який достойник всуне в руку пятку або десятку, а навіть нїби то високо інтелїґентні люди не дуже раді з того, коли який високий достойник н. пр. відїзджаючи не лишить їм на спомин якого перстеня або якої золотої шпильки. Колиж так, то длячого чоловік, котрий знаходить ся в нуждї і загибає з голоду, не мав би другого, котрий має ся лїпше, попросити о поміч? Чи було би в тім щось злого або поганого?

Правда, що біднї люди котрі знають собі честь, не важились би нинї навіть в найбільшій потребі жебрати а скорше готові собі смерть зробити. То нинїшнє почуте чести — каже Єнч і ми годимо ся з ним вповнї що до того — не єсть природне, лиш пануючими силами штучно виплекане, бо з одної сторони треба було майно посїдаючих забезпечити від всякого нападу, з другої же напружити сили робучого народу до крайности. Длятого жебрацтво уважає ся майже так само за щось нечестного як злодійство а навіть визначує ся за него кару. І дивна річ: жебрацтво має зі злодійством, ще й то спільного, що уважає ся на нечестне, коли виконуване лиш на малї розміри. Хто вкраде бохонець хлїба, може й з голоду, то єго й наб'ють і замкнуть; але злодій, що вкрав грубі тисячі або й міліони та зруйнував сотки родин, ходить собі нераз зовсім свобідно, та ще й кланяють ся єму низенько. Подібно має ся і з жебрацтвом. То простий жебрак, хто просить сотика, може на хлїб, і єго гонять; але хто зажадає кілька сот або й кілька тисячів, тому треба дати — запомогу і він не називає ся тодї жебраком.

Але в жебрацтві розходить ся ще о то, хто жебрає і на що. Єсть загальний погляд, що жебраки то самі нероби, люди лїниві і ледащі. А нїби то всї богачі то самі люди пильні і роботящі? Правда, що межи жебраками єсть, бо й мусить бути множество всілякої зволочи, бо то прецї суть люди, котрих обставини викинули з того ходу житя, яке єсть правилом для

3 червня с. р. потерпіло від насильств 44.000 осіб. В тім числі 2381 осіб потерпіло смерть на основі судових засудів; звиж 10 тисяч упало в борбах з войском, полїциєю і підчас войскових бунтів; 1350 покінчило самоубийством, прочі же т. є. звиж 21 тисич, потерпіли лекші, або тяжші рани. З загального числа жертв припадає на середну Росию 20.600, на Кавказ 7400, на провінциї балтийскі, де ворохобня Лотишів коштувала богато жертв 5000, на Королївство Польске 4380, на Литву і Білу Русь звиж 3000, а на Сибір 2260. Розмірно далеко більші страти потерпіли очивидно революционїсти і невинна публика. По стороні правительства упало після тої статистики звиж 8000 осіб, між ними 4 мінїстрів, 1 член ради державної, 83 ґенерал-ґубернаторів і ґубернаторів, 61 полїцмайстрів. За послїдні три місяцї число убийств розмірно збільшили ся. Статистика та — треба замітити — не обіймає засуджених на вязницю, каторгу або поселенє, котрих єсть значно більше як 100.009; дальше же неможлива річ зчислити жертв посередних, котрі в наслїдок безробітя і економічної кризи померли з голоду і заразливих недуг.

З'їзд шляхти в Москві скінчив ся несподїване скоро. Як можна було надіяти ся, панував там настрій цїлком реакцийний, малий гурток представителїв поступовцїв мусїв уступити перед криком „істінно русскіх". Лише предсїдатель з'їзду Родзенко мав відвагу запротестувати при кінци з'їзду против реакцийних ухвал.

Новинки.

Львів, дня 20-го вересня 1807.

— **Посьвяченє нового будинку руской ґімназиї.** Вчера відбуло ся торжественне посьвяченє нового будинку руской ґімназиї, званої академічною, котра доси містила ся в найманїм в „Народнім Домі" льокали, а з днем 15 с. м. перенесена на ул. Льва Сапіги. О 8 год. відслужив Є.Е. Митрополит Шептицкий в архикатедр. храмі сьв. Юра в сослуженю катехитів академ. ґімназиї оо. Лужницкого і Рудовича архиєрейску службу Божу, на котрій явили ся представителї Ради шк. кр. а також вся молодїж академічної ґімназиї з директором і учителями. Підчас служби Божої співав хор учеників під управою проф. Витошиньско.

Відтак зібрала ся молодїж під проводом директора радника Харкевича і професорів в авлї нового будинку, украшеній зеленю, серед котрої виднїв бюст Цїсаря. На се торжество прибули Є.Е. п. Намістник гр. Потоцкий і Є. Е. краєвий Маршалок ґр. Баденї, президент міста Цюхціньский, представники Ради шк. кр. радник Двору др. Дембовский, кр. інспектор І. Левицкий, радники Барвіньский і Савицкий, предсїдатель руского клюбу парляментарного Романчук і соймового др. Олесницкий та иньші гостї. Посьвяченя довершив Є. Е. Митрополит Шептицкий в сослуженю о. митрата Білецкого і крил. Чапельского.

По довершеним посьвяченю звернув ся Є. Е. Митрополит з красномовною довшою промовою до настоятелїв ґімназиї і до молодїжи. „Хвиля тепе-рішня, в котрій довершено посьвяченя нової будівлї для руской ґімназиї — говорив ВПр. Митрополит — є вельми торжественна і важна. В сїй хвилї кождому, що дорожить будучиною руского народу, насуває ся питанє, якою дорогою буде вести ся образованє того молодого поколїня, котре тут буде побирати науку, які плоди видасть та наука. В сьвітї бо має велику вагу і велику досяглість наука, над котрою трудять ся по бібліотеках, архивах, музеях, а вже в середних школах можна добивати ся, хто і о скілько має до того вдачу і снагу, вже в середних школах кладе ся підготовлене до науки, хоч сама строга наука відбуває ся аж в унїверситетах. На сю ґімназию споглядає наша суспільність з великими надіями, що й тут підготовляти ся буде молодїж до справедливої науки, що тут відповідно християньским і педаґоґічним засадам буде подавати ся молодїжи non multa sed multum, не много але добре і тим способом впробить сю людий, котрі основною наукою, ревною працею і належним підготовленєм доведуть до таких вислїдів і успіхів, котрі приневолять сьвіт оцїнити і наші науки, котрі доведуть до того, що по бібліотеках і наша наука здобуде собі місце і признанє. Але до того треба невспиучої працї, основного підготовленя, бо тут не вистарчать молодоче одушевлене і говорене.

Молодїж, котра тут буде побирати науку, добра і невинна, але она виставлена на много всяких покус. Колиж буде працювати ревно і щиро основно підготовляти ся в науках, тодї легко побідить сї покуси. Та не тілько наша суспільність споглядає з великими надіями на сю школу. Церков також сподїває ся, що з посеред сеї молодежи вийде хоч може не дуже значне число тих, котрі в нинїшних трудних часах станути апостолами Христової віри, слугами Христової Церкви. Але й на тих, що підуть в ряди сьвітскої інтелїґенциї, покладає Церков свої надії, що они будуть стояти вірно при тих принципах християньских, які їм подають настоятелї і учителї".

Радник директор Харкевич висловив відтак запевненє, що учителї будуть все в дусї релїґійно-моральнім виховувати повірену їй молодїж, котра вже з дому виносить релїґійного духа і подякував Є. Е. Митрополитови за теплі слова і ласкавий труд, а також всім достойникам і гостям за участь в сїм памятнім торжестві з нагоди посьвяченя нового будинку для старої школи, котрої лїтопись сягає ще середних віків.

Та й ми — а з нами певно й вся наша читаюча публика — бажаємо при сїй нагоді як найкрасших успіхів нашій молодїжи і єї провідникам в сїм новім заведеню.

† **Іван Тобилевич**, наш найталановитійший драматурґ, знаний під прибраним назвищем Карпенка Карого, котрого сценічні твори як „Бурлака", „Мартин Боруля", „Наймичка", „Сава Чалий" і др. знані добре і нашій галицкій публицї, помер 15 с. м. в Берлинї на клінїцї професора Боаза в 63-ім роцї житя на хоробу рака печінки і селезіньки по півторарічній хоробі. Тїло покійника мають спровадити у єго власний хутір коло Єлисаветграда на Херзонщинї. Покійник був найстаршим членом даровитої родини, котра дала українській сценї так знаменитих артистів як і сам покійник та й єго молодші братя Микола (на сценї Садовский) і Опанас (на сценї Саксаганьский) та померша вже сестра Мария (на сценї Садовска-Берільотті). Батько їх Карпо був селянином чиншевиком, котрий власними руками працював коло ріллї, але дїтем, як міг, старав ся дати як найлїпше вихованє. Тобилевич розпочав був шкільну науку в 1885 р. в школі повітовій в Бобринци, пізнїйше став писарем при городскій управі, відтак поступив в державну службу а через кілька лїт був секретарем полїциї в Єлисаветградї. В 1883 р. вступив він до театру Старицкого, але не довго там побув, бо єго заслали до Новочеркаска над Доном. Опісля вернув він домів на батьківске господарство, де крім господарскої роботи займав ся й писанєм своїх творів. З покійником утратила наша лїтература одного із надздібнїйших і найплодовитїйших трудовиків.

— **Дрібні вісти.** Перші загальні конститууючі збори парцеляцийного товариства „Земля" відбудуть ся в середу дня 25 с. м. о 4 год. по полудни в сали „Рускої Бесїди" Ринок ч. 10 у Львові. — Обовязані до служби в ополченю мають зголосити ся в маґістратї львівскім в ратуши, І. пов. саля засїд. ради міста, в днях 2—4 жовтня в год. від 8 рано до 2 по полудни. — Віцепрезидент палати панів, кн. Макс. Фірштенберґ перебуває у Львові і був онодги в соймі в льожи п. Намістника. — П. Анна Грицко, жена машинїста зелїзничого, знайшла у ваґонї поїзду, котрий приїхав зі Стрия 12

більшости людий. А хтож тому виноватий? Чи винувата тому дитина, що єї сплодили ледащі родичі, або чи виноваті тотї родичі, котрі ради би своїй дитинї й неба прихилити а не всилї подати їй відповідного вихованя і способу до житя, через що она відтак зовсїм зледащіє?

Нужда, калїцтво й старість та взагалї брак сил до роботи стають ся причиною жебрацтва. Чи годен того кождий устеречи ся? Ми навели повисше лиш кілька яскравих случаїв людскої нужди у великім місті, де она якраз побіч найбільшого богатства і розкоші забирає людий зі сьвіта. Таких случаїв може бути мілїони а чи годен їх хто устеречи ся або забезпечити ся від них трудолюбивостию і ощадностию! Возьмім для приміру лиш ще кілька найзвичайнїйших случаїв, які то тут то там повтаряють ся не то що дня, але й по кілька разів на день: Молодий, здоровий чоловік, що жиє з працї рук, працює коло машини. Не заробляє богато, часи стали тяжкі, але мимо того він ще й дещо відкладає на бік. Нараз нещастє хоче, що машина урива єму руку і до того ще праву. Все одно, чи то стало ся з причини єго неосторожности, чи з якоїсь иншої. Як же тепер такому чоловікови жити на сьвітї. Чи має піти на жебри, чи може лїпше смерть собі зробити, щоби не бути нікому тягаром, та щоби не називати ся жебраком? — Робітник, що має жінку і одно або й двоє дїтий, працює при будові, а жінка, хоч може й слабовита, мимо того що працює дома для родини, заробляє ще й з боку. Обоє жиють ощадно. Нараз нещастє хоче, що падає камінь і убиває чоловіка. Щож тепер має почати бідна жінка, як удержати себе і дїти? Не вжеж такі нещастні не мають права зажадати помочи від других.

Або ось такий случай, який також нераз буває, а стрічає так само людий простих як і з інтелїґенциї: Панна віддала ся за чоловіка, котрий, здавало ся, порядний і до людий і має становище, з котрого можна все-таки вижити і удержати родину а навіть мати забезпеченє на старість. Коли побирали ся, не мали нїчого, але були вигляди й надія на лїпше. Жили через кілька лїт з собою, дїтий прибуло, може й четверо або пятеро. Нараз показує ся, що чоловік пияк і злодій. Зразу виходять на верх лиш малі обманьства а відтак щораз більші а в слїд за тим і кримінал, на місяць, на два, ба відтак і на рік та й на кілька. Щож має тепер почати бідна невинна жінка та й тотї дїти? Як їм жити на сьвітї, коли на них зовсїм невинно і не заслужено впала не лиш нужда але й ганьба? Невжеж такі нещасливі не мають права, жадати від других нїякої помочи?

От таких причин жебрацтва єсть повно на сьвітї і їх не годна усунути не то нїяка власть полїцийна але й нїяка сила, бо таке правило природи, що она одних підносить в гору, другими кидає в долину. Всї змаганя людий повинні длятого стреміти до того, щоби удержати ся по серединї, вирівнувати по змозї противности. Се повинно бути задачею суспільної реформи і треба признати, що нинї стремлять народи далеко більше до того, як коли небудь. На поли зменшеня людскої недолї і нужди робить ся вже нинї дуже богато. Заводять ся обезпеченя на случай калїцтва і на старість, основують ся всїлякі товариства запомогові та інституциї, в котрих можна би примістити всїляких нещасливих і калїків. Приватна і публична добродійність дїлають вже нинї дуже богато, а мимо того і явне і тайне жебрацтво якось не зменшає ся а якась реформ в сїм напрямі мусить колись злому зарадити. А зможе до того хиба тодї прийти, коли суспільність перестане давати жебракам милостиню, не питаючи длячого і хиба лиш для того, що жебрак скривить ся, а комусь жаль зробить ся, та коли дїйстні нещасливі не будуть змушені собі на сором і ганьбу та пониженє витягати руку до других. А стане ся то тодї, коли й бідний і маючий зближать ся більше до себе як нинї, коли один в другім побачить такого самого чоловіка, свого брата; коли кожда родина буде піддержувати своїх нещасливих; коли потребуючі помочи будуть могли знайти єї в своїй громадї. Але до того треба передовсїм як найбільшої просьвіти і вихованя в глубокім почутю приналежности до родини і обовязку несеня помочи нещасливим та коли добродїйство перестане бути лиш красною прикметою чоловіка а стане ся обовязком.

срібних ложочок і 12 таких ложок, хохлю і хохельку та підставки і зложила то на поліциї. Небавком зголосила ся по згубу пані Єлис. Кшишталовичева, жена директора міскої різниці і зложила 10 процент вартости знайдених річий в заплату для знахідниці. — Львівский город ботанїчний має бути перенесений а в тій цїли єсть в проєктї закупити т. зв. Христофівку при ул. Яблоновских.

— За фальшиве банкротство засудив тернопільский суд по розправі перед присяжними Нахмана Рубля, посесора з Кудринець на 4 роки тяжкої вязниці. Рубель взяв був в 1899 р. в посесию фільварок СС. Василиянок в Кудринцях зі знаменитою подільскою почвою за річний чинш 7060 кор. Контракт заключено на 6 лїт а відтак продовжено аж до 1913 р. Рубель господарив добре, мимо великих вкладів не затягав позичок а в сусїдстві уважали его за доброго господаря. По якімсь часї розійшла ся була чутка о непевности інтересів Рубля, але тому нїхто не вірив Аж ось розійшла ся нараз чутка, що его жінка, хоч довгі лїта з ним жила виступила нараз з претенсиями до него о зворот 15.000 корон і перевела екзекуцию. В слїд за тим виступив і син Макс з претенсиєю 8400 кор., та товариство кредитове в Копичинцях з сумою 3000 кор. Тоді кинулись і инші вірителї ратувати свої гроші, але майно Рубля вже не виставало на покрите. Жінка Рубля відтак десь щезла а з претенсиями до неї о 15.000 кор. виступив якийсь віритель з Угорщини, Беріш Менчель. Всї довги обжалованого виносили 132.797 кор. а по відшибненю майна лишало ся ще 90.000. Розправа доказала, що обжалований в найгіршім случаю міг вийти з посесиї без довгу, отже лиш в цїли обманьства позаривав людий на так величезні суми. Мимо того, що Рубель всему перечив і крутив, судиї присяжні потвердили его вину а трибунал — як вже сказано — засудив его на 4 роки тяжкої вязниці.

— Засуджений на смерть. Перед судом присяжних в Тернополи відбувала ся дня 18. с. м. розправа против Йосифа Олїярчука, обжалованого о злочин скритоубийчого убийства, якого він допустив ся в ночи 16. червня на особі своєї жінки. Обжалований жив у вічній колотнечи зі своєю жінкою а того дня, по сварці убив єї обухом від сокири, в часї, коли она спала. По доконаню того злочину, Олїярчук втік а зловлений признав ся в слїдстві. Підчас розправи відкликав своє перше візнанє і казав, що жінка перша кинулась на него. Знатоки однак заперечили тому. Присяжні потвердили головні питаня а в виду того трибунал видав вирок смерти.

— Самоубийство. В однім з тутешних перворядних готелів прийшов онеги якийсь пан і зажадав недорогої комнати. Єму дали єї на третім поверсї. Коли на другий день рано слуга готелевий увійшов до комнати по одїнє, щоби его взяти до вичищеня, представив ся его очам страшний вид: гість лежав з підрізаним бритвою горлом в калужи крови. Доходженє показало, що був то 23-лїтний жандарм з Остроня. Іван Макуля, котрий недавно тому приїхав був до Львова до жандармскої школи, а перебравшись в цивільне одїнє зайшов до готелю. Самоубийник лишив на карточці кілька слів до родини з просьбою, щоби єму простила, але причини самоубийства не подав.

† Померли: Теодора з Савчиньских Крушельницка, вдовиця по бл. п. Амброзию Крушельницкім, бувшім пароху в Білій коло Тернополя, померла дня 16 с. м., в 64-ім роцї житя. Тїло перевезено до родинної гробниці, де нинї відбув ся похорон. — Йосифа з Кржіжів Напрсткова, ческа патріотка, померла в 69-ім роцї житя.

Телеґрами.

Відень 20 вересня. В заступстві Є. Вел. Цісаря приймив вчера в Бурґу Архікн. Сальватор участників конґресу противтуберкулїчного.

Відень 20 вересня. Бурмістр Люеґер вернув вчера до Відня, але поки що здержав ся ще від веденя справ міста.

Дрездно 20 вересня. Зі сторони урядової заперечують вість о пригодї самого короля.

Танґер 20 вересня. Мулей Амін, вуйко султана, відвідав Реньольта і увірив его о своїм підпираню. Від часу виїзду султана Абдул Азіса панує у Фезї спокій.

Гельсінґфорс 20 вересня. Яхт царский „Штандар“ увільнено вчера з підводної лави. Цар приглядав ся рано першим пробам рушеня корабля. Цар з родиною перебувають все ще в Рілякс.

Київ 20 вересня. В місточку Ладижинцї, підчас ярмарку прийшло до бійки межи селянами а вахмайстром поліциї, котрого селяни побили. Товпа селян, під проводом бувшого посла до Думи, Кучеренка, обкинула камінєм комісаря поліциї і стражників, а стражники стрілили і зранили двох селян тяжко а пять легко.

Париж 20 вересня. По докладнім слїдстві набрали власти переконаня, що огонь в подвірю арсеналу вибух не внаслїдок якогось злочину але внаслїдок каридостойної легкодушности.

Петербург 20 вересня. Урядово допосять о видобутю царского яхту „Штандарт“. Він буде відставлений до доків в Кронштадтї.

Тегеран 20 вересня. На вчерашнім засїданю парляменту критикували визначні посли знову в острий спосіб бездїльність правительства в справі нарушеня перскої границї Туреччиною. Они заповіли заразом правительству, що скоро до суботи не зробить нїчого, то звернуть ся до населеня, щоби оно заосмотрило ся в стрільне оружиє і в той спосіб утворить достаточну збройну силу, щоби відперти неприятеля. Присутні на засїданю заступники многих патріотичних товариств повитали то виступленє послів з великим одушевленєм.

— Конкурс. Задля удїленя одноразової стипендиї в сумі 2000 корон, зложених в касї підписаного Товариства Вп. п. Константином Володковичом, розписує ся отсим конкурс: 1. О сю стипендию може убігати ся молодець більше, нїж середних спосібностий, який скінчивши студиї в однім з унїверситетів у Львові, в Кракові, або в Чернівцях, з похвальними сьвідоцтвами праць семинарийних, або в лябораториях, як рівнож зі степенем докторским, або також політехнїку у Львові з сьвідоцтвами похвально зложених обох іспитів державних, хоче виїхати за границю для дальшого образованя в науках, а засобів на се не посїдає. Та стипендия виплачує ся чвертьрічно, або піврічно з гори. — 2. Всїлякі напрями знаня увзглядняють ся і стипендия може бути удїлена таксамо лїкарям, інжинїрам, як рівнож образуючим ся на поли історії, ґеоґрафії, фільософії, наук природних і математичних, права і фільософії. — 3. Удїлена стипендия має характер позички, а не жертви. Поруку єї звороту становить реверс, містячий приреченє позичаючого, що зверне сю стипендию, або одноразово або частями, коли єму средства на се позволять. — 4. Побут за границею того, що отримає стипендию, не може в нїякім случаю сягати поза два роки. По першім роцї молодець, бажаючий отримати сю стипендию опять, єсть обовязаний прислати до Видїлу Руского Товариства педаґоґічного звіт зі своїх чинностий наукових, як рівнож відповідні сьвідоцтва або управителя закладу, або ученого, що під его проводом науково працював за границею, або також видану друком працю наукову. — 5. Стипендия може бути здержана по півроцї, наколи Видїл Руского Товариства педаґоґічного переконає ся, що побираючий стипендию марнує час і не робить вимаганих в науцї поступів. — 6. По повороті до краю і зложеню доказів відбутих за границею студий може єму бути удїлена одноразова підмога в цїли отриманя посади або державної, або приватної, але підмога не повинна виносити більше тисячки корон. — 7. О сю стипендию можуть старати ся виключно Русини, родом з Галичини, або Буковини, греко-католицкого обряду, нежонаті, сьвідомі добре мови нїмецкої або французскої. Доказом знаня дотичної мови має бути сьвідоцтво з кольлоквії, зложеної у професора сеї мови, або праця семинарийна, або також инша публикация наукова в сїй мові предложена, або вкінци студиї, по части відбуті в якім унїверситетї нїмецким. — 8. Стипендиєю завідує Видїл Руского Товариства педаґоґічного у Львові і надає єї комітет, зложений з трех членів, іменно: Александра Барвіньского, Богдана Лепкого і др. Кирила Студиньского. — 9. Поданє о узисканє сеї стипендиї внести належить до Головного Видїлу Руского Товариства педаґоґічного у Львові, ул. Сикстуска ч. 47, найдальше до 15. падолиста 1907 р. і долучити до него метрику і вимагані конкурсом сьвідоцтва. — Головний Видїл Руского Товариства педаґоґічного: *о. Іван Чапельский*, голова. *Др. Остап Макарушка*, секретар.

НАДІСЛАНЕ.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).